

Naturskyddsföreningen Nora

Verksamhetsberättelse 2018

Det är med glädje och stolthet som vi blickar tillbaka på det gångna året.

Naturskyddsföreningen i Nora har haft ett framgångsrikt år och vi fortsätter satsa på att fördjupa våra samarbeten med kommunen, skolan och våra medlemmar.

Antalet deltagare på aktiviteterna ökar stadigt. Våra stora projekt på skolorna runt om i Nora bär bokstavligen frukt och Lotta på Naturskolan är nästan fullbokad hela våren. Gyttorps skolträdgård växer och framgångarna sprider sig nu ut i våra nordiska grannländer.

Vi har fått förstärkning i styrelsen under 2018 vilket gjort att vi får ännu mer kraft uppåt och framåt.

Styrelsen vill tacka alla våra medlemmar och aktiva för allt bra ni gör för världen och Nora. Tillsammans med er känner vi glädje och hopp, både när vi träffas och för framtiden.

Styrelsen 2018

Ordförande:	Henrik Perrin
Vice ordförande:	Kajsa Grebäck
Kassör:	Lena Bjärmark
Sekreterare:	Erik Borg
Övriga ledamöter:	Roland Stanbridge, Ankie Rauséus, Wanja Hjalmarsson, Erik Rottier, Pekka Siira
Suppleant:	Ruth Tabares Lopez
Revisorer:	Inger Bolinder och Silke Frank
Revisorssuppleant:	Karin Gunther
Valberedning:	Karin Bäck och Silke Frank

Styrelsemöten

Under året har styrelsen haft 6 protokollförda styrelsemöten, samt 8 arbetsmöten. Vi har varit representerade på länsstämman i april, rikskonferensen i maj och länsförbundets kretskonferens i november. På vårt styrelsemöte i februari besöktes vi av fyra representanter från länsförbundet och Hopajola. På årsmötet i mars medverkade David Tverling och pratade om skog.

Antal medlemmar: 271 st, varav 157 fullbetalande och 114 familjemedlemmar.

Dessa aktiviteter har vi gjort:

- 27/1. Språka mellan tallarna med fågeltema.
29/1. Språka mellan tallarna, vintervandring i Skärmarboda.
31/1. Café Planet: Medlemskväll kring ett hållbart Nora.
10/2. Vargsafari.
14/2. Café Planet: Visning av filmen "Seed".
19/2. Språka mellan tallarna, vintervandring i Skärmarboda.
3/3. Noranatt. "Ugglor med oss" - utställning & aktiviteter med uggletema.
16-25/3. Uggleveckan. Kvällsutflykt.
7/3. Café Planet: Nora - pärlan i Bergslagen.
Samtalskväll med Noras politiska partier.
14/3. Årsmöte & samtal om skogen med David Tverling.
27/3. Café Planet: Fröföreläsning med Thomas Levander föreningen Sesam, fröbyte & samtal om fröbibliotek.
12/4. "Afrikas vackra vildmark, men hur är det för djuren?"
28/3 & 16/4. Byalagsmöten.
23/5. Vi var ute med SFI i Fibbetorps naturreservat.
22/5. Biologiska mångfaldens dag. Annorlunda stadsvandring i Nora.
5/6. Naturnatten i Oset.
24/6 - 15/8. 15 sommaraktiviteter på Alntorps ö, i centrala Nora och i Gyttorp, 415 pers varav 324 barn och ungdomar
6/9. Permablitz på Gyttorpskolan.
16/9. Äppelfestival på Alntorps ö.
V 40. Utställning på biblioteket "Fixa grejen".
29/9. Lagningscafé.
4/10. Global day. Internationella gäster på besök från Ukraina, Sydafrika, Filippinerna och Uganda. Lena och Roland visade Gyttorpskolan.
Föreläsning och middag på kvällen.
11/10. Svamputflykt. Lär känna din närmiljö.
19/10. Visning av skolträdgården för agroekologi-elever från Karlskoga folkhögskola.
28/10. Skogsutflykt till Ramshyttan.
29/10. Café Planet: Föreläsning om Naturens hemlighet i Svalbo.
20/11. Föreläsning i Kumla om skolträdgården.
19/11. Medlemskväll kring hållbart Nora.
30/11. Klimatmanifestation i Nora. Ett 15-tal personer deltog vid Tingshuset.
16/12. Julknyttis & idéspåning i Ramshyttan.

Utflykter

Tillsammans med Nora biologiska förening har vi haft ett antal trevliga utflykter under året. Det har varit botanisk vandring vid Venakärret, vårfåglar vid Järleån, vargsafari, ugglelyssning, nattsångare i Oset m. fl.

#Fridays For Future

Under hösten har vi stöttat Greta Thunberg genom att "klimatstrejka" några fredagar utanför Tingshuset.

Nora Naturskola

Drivs av Naturskyddsföreningen i Nora där en stor del är på uppdrag av Nora kommun. Uppdraget är att kostnadsfritt erbjuda skolorna olika utomhusaktiviteter som är kopplade till läroplanen. Vi har genomfört en lärarfortbildning "skogen som klassrum" för personal på Järntorgsskolan tillsammans med Naturskoleföreningen. Vi har varit ute med SFI-klasser. Under försommaren var vi med på fritidsgårdens lägerveckor med blivande sjuor. På hösten anställde vi Lotta Sörman som naturskolepedagog. Efter en uppbyggnadsperiod i höstas är Naturskolan nästan fullbokad under våren. På programmet under vintern har följande ämnen erbjudits, iskunskap, vinterekologi, djurspår och eldkunskap. Vid flera tillfällen har eleverna bjudits på något ätbart över öppen eld.

Gyttorps skolträdgård

En skolgård med ätliga växter planterade i ett självuppehållande system för framtid och lärande.

Labyrinten som planterades tillsammans med eleverna våren 2017 är mycket uppskattad av barnen. Under hösten 2018 genomfördes en permablitz då vi tillsammans med barnen, deras föräldrar och skolpersonal planterade ett 100-tal träd, buskar och perenna växter. Vi var närmare hundra personer, varav 62 barn, som hjälptes åt. Silke hade bakat bullar, och skolan bjöd på korb och dryck. Kvällen avslutades med eldshow av Jens Råberg.

Skolträdgården har blivit uppmärksammas från många håll. Andra kommuner, kretsar och föreningar vill höra om vad vi gör. Roland Stanbridge berättade om den på nordiska permakulturfestivalen i Norge, vi har även hållit föredrag på Kumla trädgårdsamatörernas möte i höst.

Äppelfestivalen

Äppelfestivalen på Alntorps ö lockade åter över 300 besökare. Dagen erbjöd mustning, provsmakning av allehanda produkter, visning och föredrag om genbanken, äppelkaketävling samt presentation av vår nya naturskolepedagog Lotta Sörman. Bildvisning fanns från vårt 3:e år i Gyttorps skolträdgård. Slottspigorna serverade gott fika med äppelbakverk.

Språka mellan tallarna, sommarverksamhet

Under året har länsförbundet jobbat med ett LONA-projekt tillsammans med Örebro kommun då vi genomfört utbildningar "Prova på att bli naturvägledare" för personer med olika modersmål. Tanken är att deltagarna från dessa utbildningar ska vara med och leda "Språka mellan tallarna" eller andra utflykter där de visar naturen, pratar om allemansrätten och vad man kan göra ute. I Nora genomförde Kajsa Grebäck, Adil Sadiku och Antonios Hanna en utbildning på tre heldagar med 18 deltagare från olika länder, då vi var i olika stadsnära naturområden.

Fem av deltagarna från kursen jobbade tillsammans med Matilda Andrén med naturskoleaktiviteter för barn och ungdomar under hela sommaren. Det var olika teman olika veckor som att göra en egen växtpress, blommor, laga mat ute, håva vattendjur, naturskola i trollskogen, rena vatten mm. Fem veckor med tre aktiviteter i veckan, tisdagar i Gyttorp, onsdagar i centrala Nora och torsdagar på Alntorps ö.

Förutom sommaraktiviteterna har vi genomfört fyra "Språka mellan tallarna".

"Språka mellan tallarna", är för alla som gillar att vara ute och promenera, titta på fåglar och växter, plocka bär och svamp eller bara njuta utomhus. Vi ser behov av mötesplatser för svensktalande och invandrare i naturliga miljöer. Vi tror att det blir lättare att börja prata med varandra på en promenad eller under en aktivitet ute i naturen, byta erfarenheter och här även få chans att träna svenska.

Trollskogen på Alntorps ö har varit mycket populär. Vi ser den som en arena för naturskolan där både barn och vuxna får möjlighet att lära sig fåglar, fjärilar och annat om naturen. Trollskogen har utvecklats under året då Lena Bjärmark, Carina Tuveesson tillsammans med kommunens arbetsmarknadsenhet försett skogen med nya djur, små stugor och pedagogiska skyltar. Två dagar under sommaren har två troll guidat barnen i skogens spännande värld.

Café Planet & andra medlemskvällar

Café Planet är ett samtalsforum för hållbar utveckling som vi genomför tillsammans med Studieförbundet. Vi inledde året med en kväll där vi diskuterade hur vi kan skapa ett hållbart Nora. I mars bjöd vi in lokala partierna till en samtalskväll på samma tema. Det blev en uppskattad kväll där de olika partierna fick presentera sina visioner och ge sina tankar om hur man prioriterar och bygger ett hållbart Nora till år 2030. I oktober hade vi en fullsatt Café Planet-kväll i Svalbo med föredrag av Eva Sanner om "Naturens hemlighet", tillsammans med Lindekretsen.

Vi avslutade året "traditionsenligt" med julnyttis och idéspåning i Ramshyttan. Vi var ett 30-tal som umgicks, åt gott och spånade idéer inför nya året. Roland Stanbridge avslutade kvällen med att visa bilder och berätta om sin resa till Costa Rica.

Miljövänliga veckan & Framtidsveckan

Under v 40 hade vi besök av några av riksförbundets utländska samarbetsorganisationer runt om i världen. De som besökte Nora kom från Filippinerna, Sydafrika, Uganda samt Ukraina. Vi berättade om Gyttorps skolträdgård och fick sedan ta del av varje lands utmaningar på miljöområdet.

Vi har varit delaktiga på andras evenemang: som Noranatt, möten med byalag inom kommunen under våren, samt medverkan vid ett språkcafé på församlingshemmet. Örebro's natursnokar besökte föreningen en dag under sommaren på Alntorps ö.

Mediainslag

NA var på plats under permablitzten på Gyttorpskolan i september. SVT kom och intervjuade under klimatmanifestationen vid Tingshuset i slutet av november. NA, Radio Örebro och SVT Örebro var på plats när föreningen ordnade lärarfortbildning för Järntorgsskolans personal i utomhuspedagogik i slutet av oktober. NA kom till äppelfestivalen i september samt vid besöket av NFs internationella gäster i oktober.

Vi vill rikta ett stort TACK till alla som deltagit i vårt arbete

Tack Gyttorpsskolans barn, lärare och föräldrar.

Alla besökare till våra aktiviteter.

Tack Studieförbundet som hjälper oss i allt vi gör och är medarrangör i våra aktiviteter.

Tack till Nora kommun, Bibliotek och våra politiker och Nora Biologiska förening.

OCH så klart alla som ställt upp och hjälpt till när vi behövt.

Tillsammans har vi kraft att förändra!

Nora mars 2019

Henrik Perrin

Kajsa Grebäck

Lena Bjärmark

Ankie Rauséus

Erik Borg

Roland Stanbridge

Wanja Hjalmarsson

Erik Rottier

Pekka Siira

För att klara denna verksamhet behövs en klar och tydlig plan!